

РЕШЕНИЕ

№ 188

гр. Карнобат, 23.09.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – КАРНОБАТ, IV СЪСТАВ, в публично заседание на пети септември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Тонка В. Мархолева

при участието на секретаря Петя Н. Ганчева
като разгледа докладваното от Тонка В. Мархолева Гражданско дело № 20222130100414 по описа за 2022 година

Предявен е иск от „ЗАД Армеец“ АД с ЕИК 121076907 със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Стефан Караджа“ №2, представлявано съвместно от изп. директор Миролуб Панчев Иванов и изп. директор Вася П. Кокинова – Моллова чрез юрк. Н. Д. К. срещу Агенция „Пътна инфраструктура“ с ЕИК 000695089 със седалище и адрес на управление гр. София, бул. „Македония“ №3, с който се претендира да бъде установено, че ответникът дължи на ищеца : сумата от **1 704 лв.**, представляваща дължимо застрахователно обезщетение по регресна претенция, ведно със законната лихва върху главницата от депозиране на заявление за издаване на заповед по чл. 410 от ГПК до датата на окончателното плащане, както и сумата от **519, 32 лв.**, представляваща мораторна лихва за периода от 16.12.2018 г. до 16.12.2021 г., както и направените съдебно-деловодни разноски, вкл. юрисконсултско възнаграждение в заповедното и в исковото производство.

В исковата молба се твърди, че с комбинирана застрахователна полица № 0000499185 от 21.08.2016 г. ЗАД "Армеец" е сключил договор за застраховка „Каско и злополуки" на автомобил марка „*****" с ДК № ****, собственост на „Уникредит лизинг България" ЕАД - клон Варна, със срок на действие от 26.08.2015 г. до 25.08.2016 г., като на 25.07.2016 г., по пътя от гр. Карнобат към гр. Шумен, на около 75 км. от гр. Шумен, след село Лозарево, автомобилът преминал през необезопасено и несигнализирано препятствие на пътното платно – дупка, вследствие на което възникнали материални щети. Сочи още, че на 25.07.2016 г. водачът на лекия автомобил Б. Б. е депозирал Заявление за изплащане на обезщетение за вреди пред ищеца с искане за обезщетяване на нанесените вреди на застрахования автомобил марка „****", при което била заведена преписка по щета под № 36016030100362. Причинените вреди били изчислени на 1 694.09 лева и включвали: подмяна на части и ремонт на автомобила, като ЗАД „Армеец" АД изплатило обезщетение за възстановяване на увредения автомобил, видно от платежно нареждане за масово плащане № П 8385862/12.09.2016 г. Освен изплатеното обезщетение се претендират и 10.00 лева за извършени ликвидационни разноски. Твърди се, че съгл. чл. 8, ал. 2 от Закона за пътищата, републиканските пътища са изключителна държавна собственост, а съгласно чл. 30, ал. 1, във връзка с чл. 19, ал. 1, т. 1 от ЗП изграждането, ремонтът и поддържането на републиканските пътища се осъществяват от АПИ. Соци се още, че нарушението или

неизпълнението на задълженията на работниците или служителите от Агенцията за осигуряване на необходимите условия за безопасно преминаване по платното за движение представлява противоправно деяние, което е в пряка причинна връзка с вредоносния резултат и съответно понеже лицето, на което АПИ е възложила изпълнение на задължението за поддържане изправността на пътя между гр.Карнобат - гр.Шумен виновно не е изпълнило тези свои задължения (бездействало е), със своето противоправно поведение е причинило имуществени вреди на собственика на процесния автомобил, от което възниквала обезпечително-гаранционната отговорност на АПИ. Твърди се още, че с писмо с изх. № Л - 9542/27.09.2016 г., придружено с ликвидационната преписка по щета № 36016030300362, получено на 10.04.2017г., ответникът бил поканен доброволно да заплати сумата от 1704.09 лева, но безрезултатно.

Ответникът Агенция пътна инфраструктура е получил исковата молба и доказателствата към нея на 19.05.2022 г., като в едномесечния срок **отговор по делото не е депозиран.**

Два месеца по-късно след изготвяне на доклада по чл. 146 от ГПК по делото е депозирано становище от Агенция „Пътна инфраструктура“, с което ответникът е заявил, че оспорва ищцовите претенции, тъй като не било ясно къде е настъпило процесното ПТП, което го затруднявало да организира защитата си, както и да упражни правата си по чл. 219 от ГПК. Освен това оспорва и механизма на ПТП и причинната връзка с настъпилите вреди, като заявява, че декларацията за щета по застраховка „Каско“ е частен документ, който удостоверява изгодни за собственика на застрахованото МПС факти, поради което не можело да се установят с точност обстоятелствата около настъпилото ПТП. Релевира възражение за съпричиняване, като заявява, че поведението на водача било в пряка причинна връзка с настъпилия вредоносен резултат, като последният имал изключителен принос за настъпването на ПТП, поради което вредите били настъпили изцяло по негова вина. Счита, че претенцията за лихва била погасена по давност с изтичане на 3-годишния давностен срок, който започвал а тече от деня на непозволеното увреждане.

Съдът, като съобрази доводите на страните и събраните по делото писмени доказателства и доказателствени средства, поотделно и в тяхната съвкупност, съгласно правилата на чл. 235, ал. 2 ГПК, намира за установено следното от **фактическа страна**:

Предявен е установителен иск с правна квалификация чл. 422 вр. с чл. 410 от ГПК вр. с чл. 410, ал. 1, т. 2 КЗ, според която с плащането на застрахователно обезщетение застрахователят встъпва в правата на застрахования до размера на платеното обезщетение и обичайните разноси, направени за неговото определяне, срещу възложителя на възложената от него на трето лице работа, при или по повод на която са възникнали вреди по чл. 49 ЗЗД и претенция за лихва за забава от датата на настъпване предпоставките за суброгацията по чл. 86, ал. 1 от ЗЗД. Налице е и възражение на ответника за съпричиняване на вредите /чл. 51, ал. 2 ЗЗД/, изразяващо се в управляването на увредения автомобил с неразрешена скорост /чл. 21 ЗДвП/.

От комбинирана застрахователна полица № 0000499185/21.08.2015 г. /л. 13 от гр.д. №6138/2022 г. на СРС/ се установява, че по отношение на описания в исковата молба лек автомобил е била сключена застраховка "Каско и злополуки" между ЗАД "Армеец" и собственика му "Уникредит Лизинг" ЕАД" и пълномощник-застрахован „Наба електроник“ ООД с валидност от 26.08.2015 г. до 25.08.2016 г. От справка в Търговски регистър се установява, че водачът на повреденото МПС Б. Б. е съдружник в „Наба електроник“ ООД. Представен е и добавък №1 от 08.07.2016 г. /л. 16/, съгл, който от 08.07.2016 г. до 25.08.2016 г. всички права и задължения по застрахователната полица са се прехвърлили върху „Наба електроник“ ООД. Представени са удостоверение за техническа изправност на МПС /л. 20/, свидетелство за регистрация WBAFH0103L473467 от 01.09.2011 г. /л. 21/.

С писмена декларация /л. 18 от от гр.д. №6138/2022 г. на СРС/ Б. Б. е уведомил

ищцовото дружество за посоченото в исковата молба и описано по-горе ПТП, както и за нанесените на автомобила материални щети върху предна дясна гума и джанта.

В тази връзка са изготвени опис на претенция /л. 24-26 вкл./, експертиза по претенция /л. 27-28/ и опис-заключение по щета № 360016030100362/25.07.2016 г. /л. 23 от делото пред СРС/. В приложения приемателен протокол за представени документи от потребителя на застрахователни услуги от 12.08.2016 г. /л. 30/ са описани три фактури от 09.08.2016 г., от 02.08.2016 г. и от 09.08.2016 г., изд. от „Варна карс“ ООД и „Жижо 82“ ООД за общата сума от 1 780 лв. Към тях са издадени и касови бонове, отразяващи направените разходи за покупка на джанта, вентил джанта и гума /л. 33-35 от гр.д. №6138/2022 г. на СРС/.

Съставен е протокол за оглед № 0359675 /л. 17/ на процесния автомобил. С доклад по щета № 360016030100362/17.08.2016 г. /л. 22/ е предложено да се изплати обезщетение в размер на 1 694, 09 лв. на "Наба електроник" ООД, което е направено с платежно нареждане на 12.09.2016 г. /л. 29 от делото/.

С регресна покана изх. № 1-9542/27.09.2016 г., получена от ответника на 03.10.2016 г. съгласно известие за доставяне № ИД PS 1113 00N9KJ М, ищецът го е поканил да му възстанови по посочена банкова сметка в "Централна кооперативна банка" АД 1 704, 09 лв., която покана не е получила отговор.

По делото са представени и Общи условия за застраховка "Каско" /л. 8-12 от делото пред СРС/.

Постъпило е и писмо от 20.07.2022 г. след първото заседание по делото, с което са поставени допълнителни задачи към назначената САТЕ и са представени Сведение за кърпежи и асф.работи на РПС Карнобат на път II-73 от май 2016 г. /л. 45 по делото пред КРС/ и схема на пътни знаци на път II-73 от км.75+900 до км 77+200 /л. 46 от делото/.

Изслушаният по делото свидетел Б. Н. Б. потвърждава, че през месец юли 2016 г. при ясно време в ранния следобед управлявал процесния автомобил, като се прибирал от Банско за Варна, минал през едно малко село, което впоследствие уточнява, че е първото село след отбивката за Карнобат в посока Ришки проход, село Вълчин, след излизане от което следвало баир нагоре, като изкачвайки се нагоре водачът на МПС забелязал на 7-8 м. пред него, че цялата дясна половина на пътя била издълбана, като е правен опит за ремонт. Свидетелят, шофирайки с 70-80 км/ч, попаднал в дупката, представляваща изрязан асфалт с височина на ръба между 6-7 см. След като преминал през първата дупка, колата отчела, че има спукана гума. Свидетелят сочи, че слязъл от автомобила и видял, че има бабуни по предните две гуми, но успял да стигне до първото населено място със сервиз, където застрахователят му посочил да отиде /гр. Шумен/, от където купил нови гуми. Свидетелят изяснява, че в района имало много дупки. Не съобщава за наличие на насрещно движение. Твърди, че районът не бил обозначен със знаци за ремонт или дупки. Няма екип, който да работи на пътя.

От показанията на свид. Б. се установява настъпването на процесното ПТП по описания в исковата молба начин. Настоящият съд счита, че следва да се кредитират показанията на разпитания свидетел, тъй като са последователни и логични, резултат са на непосредствени и лични възприятия, кореспондират на събраните по делото писмени доказателства, а и не се опровергават от други такива.

От заключението съдебно-автотехническата експертиза, което следва да се кредитира изцяло като компетентно, обосновано и неоспорено от страните, се установява, че вероятният механизъм на ПТП е преминаване на лекия автомобил марка „****“ с ДК № **** с предните гуми през дупка /издълбаване за ремонт петно, заемащо цялата дясна, източна, половина на пътното платно/, като увреждането му се е изразявало в спукана предна гума и повредена алуминиева джанта. В случая е налице причинно-следствена връзка между описаното в исковата молба ПТП и настъпилите щети по автомобила, като

техният размер към датата на процесното ПТП по средни пазарни цени възлизало на 1 694, 09 лв. Според вещото лице твърдяната щета би могла да се получи при попадане в дупка, както е описано в исковата молба и от свидетеля, разпитан в съд. заседание. Подробни съображения от техническа гледна точка по отношение на скоростта са изложени в експертизата. Вещото лице изяснява, че при скорост по-висока от 30-35 км/ч времето за сработване на системата за амортизация е недостатъчно, за да се премине плавно през подобно препятствие. Габаритите на пътя са позволявали заобикаляне на пътното препятствие при липса на насрещно движение. Експертът констатира и че за да не настъпи ПТП, е било достатъчно да се премине през процесния пътен участък със скорост до 40 км.ч., като е уточнено, че при движение със скорост от 51 до 60 км.ч. е вероятно да възникнат микронарушения и повреди по спойките на МПС.

В о. с. з. в. л. поддържа заключението си.

При така установената фактическа обстановка настоящият съд прави следните **правни изводи**:

В случая се твърди наличие на гаранционно - обезпечителна отговорност на Агенция "Пътна инфраструктура", гр. София по чл. 49 ЗЗД.

Съгласно разпоредбата на чл. 49 ЗЗД, този, който е възложил на друго лице някаква работа, отговаря за вредите, причинени от него при или по повод изпълнението на тази работа. Това е отговорност на юридическите лица за противоправни и виновни действия или бездействия на техни длъжностни лица при или по повод изпълнение на възложена работа. Отговорността е гаранционно - обезпечителна, възложителят не отговаря заради своя вина, а заради вината на свои работници или служители, на които е възложил работа.

Фактическият състав, от който възниква имуществената регресна отговорност на причинителя на увреждането за възстановяване на платеното от застрахователя обезщетение, обхваща следните материални предпоставки /юридически факта/: **1** наличието на валиден договор за имуществено застраховане "Автокаско", **2** настъпване на застрахователно събитие – ПТП в срока покрие на договора, **3** причинени щети на застрахования автомобил, **4** причинна връзка между настъпилото ПТП и причинените щети, **5** изпълнение на задължението за заплащане на застрахователно обезщетение от ищеца в размер на 1 694, 09 лв.

Съобразно разпоредбата на чл. 154 ГПК ищецът следва да установи горепосочените обстоятелства, а в тежест на ответника е да докаже, че е погасил претендираното вземане.

Следва да се посочи, че страните не спорят, че път II-73 е второкласен път от републиканска пътна мрежа, като ответникът изрично е заявил в последно по делото съдебно заседание, че счита за неустановено единствено дали ПТП е било в границите на с. Вълчин, преди или след него. В тази връзка следва да се има предвид, че при прецизен анализ на свидетелските показания се установява последователността, с която свидетелят посочва веднъж (*„минах през едно малко село и по пътя нагоре...“*); втори път (*„минава се през него и се продължава нагоре. Пътувайки нагоре...“*); трети път (*„по-вероятно е да е било след селото...“*); и четвърти път (*„Това стана на излизане от селото – излиза се от селото и се тръгва по един баир нагоре“*), че издълбания асфалтов участък се е намирал след населеното място – с. Вълчин. Действително веднъж в показанията си свидетелят заявява, че не си спомня добре дали е било преди или след селото, но веднага след това заявява (неведнъж), че издълбаният асфалт с площ около 6-7 или 7-8 кв.м. се е намирал на излизане от с. Вълчин.

Съгласно разпоредбата на чл. 8, ал. 2 от Закона за пътищата, републиканските пътища са изключителна държавна собственост. Съгласно разпоредбата на чл. 19, ал. 1, т. 1 ЗП републиканските пътища се управляват от Агенция "Пътна инфраструктура", която е юридическо лице - второстепен разпоредител с бюджетни кредити /чл. 2, ал. 1 от Правилник

за структурата, дейността и организацията на работа на Агенция "Пътна инфраструктура"/. Съгласно разпоредбите на чл. 29 и чл. 30 ЗП Фонд "Републиканска пътна инфраструктура" поддържа републиканските пътища съобразно транспортното им значение, изискванията на движението и опазването на околната среда, както и осъществява дейностите по изграждането, ремонта и поддържането на републиканските пътища. Поддържането на пътищата съгл. т. 14 от ДР на ЗП е дейност по осигуряване на необходимите условия за непрекъснато, безопасно и удобно движение през цялата година, предпазване на пътищата от преждевременно износване, охрана и защита на пътищата, водене на техническа отчетност на пътищата, а чл. 75, ал. 3 ЗУТ въвежда изискването транспортната техническа инфраструктура да осигурява най-добри условия за удобен, безопасен и икономичен транспорт на пътници и товари и за достъпност на лица с увреждания, при опазване на околната среда. Освен това разпоредбата на чл. 3, ал. 1 ЗДвП изисква лицата, които стопанисват пътищата да ги поддържат изправни с необходимата **маркировка и сигнализация** за съответния клас път, организират движението по тях така, че да осигурят условия за бързо и сигурно придвижване и за опазване на околната среда от наднормен шум и от замърсяване от моторните превозни средства. С оглед собствеността на пътя, цитираните изисквания следва да се осигурят от Агенция "Пътна инфраструктура" чрез съответните длъжностни лица. В случая е установено, че по път II-73 Шумен – Карнобат път от републиканска пътна мрежа, на излизане от с. Вълчин в посока към Ришки проход, е била налице дупка на пътното платно /освен процесната и множество други дупки/ небезопасена и необозначена, затрудняваща движението на превозни средства, като по този начин е налице неизпълнение на задълженията, произтичащи от закона - чл. 29 и чл. 30 от ЗП и чл. 75, ал. 3 ЗУТ. В разпоредбата на чл. 167, ал. 1 ЗДвП е предвидено задължение на лицата, които стопанисват пътя, да го поддържат в изправно състояние, да сигнализират незабавно препятствията по него и да ги отстраняват във възможно най кратък срок. Дупката по пътното платно представлява "препятствие на пътя" по смисъла на § 1, т. 19 от ППЗДвП, тъй като нарушава целостта на пътното покритие и създава опасност на движението. Не се установи наличие на поставени по пътя знаци, означаващи наличие на неравности на пътното платно. За ангажиране на отговорността на Агенция "Пътна инфраструктура" по чл. 49 от ЗЗД е достатъчно да се установи виновно неизпълнение от страна на нейни длъжностни лица на нормативно установеното задължение за поддръжка на пътя и осигуряване на най-добри условия за удобен и безопасен транспорт. Не е необходимо да се установи точно кой от служителите е виновно лице. Достатъчно е установяване въобще виновно поведение на служители, без да се разграничава поведението на всеки служител. В случая е налице виновно неизпълнение на нормативно вменени задължения, т. е. бездействие. Съгласно чл. 45, ал. 2 ЗЗД вината на съответното длъжностно лице се предполага до доказване на противното, а такова обратно доказване не е извършено. От изложеното следва, че Агенция "Пътна инфраструктура" не е изпълнила вмененото си по закон задължение за поддръжка и ремонт на републиканските пътища, като бездействието на служителите, натоварени със задачата да сигнализират препятствията по пътя и да ги отстраняват, за да обезпечават безопасността на движението, е станало причина за настъпване на вредите по процесното МПС.

В настоящия случай не се спори, а и от представените комбинирана застрахователна полица № 0000499185/21.08.2015 г. и квитанции от 21.08.2015 г. и от 23.11.2015 г. /л. 14-15 по делото пред СРС/ се установява, че към датата на ПТП увреденият лек автомобил „****“ с ДК № **** е бил застрахован в ищцовото дружество и че след настъпване на ПТП с платежно нареждане от 12.09.2016 г. последното е изплатило на собственика застрахователно обезщетение в размер на 1 694, 09 лв. Ликвидационните разноси са изчислени на 10 лв. При това положение следва да се приеме, че е налице валидно основание за суброгиране на ищеца в правата на увредения. Следва да се има предвид, че ПТП е предвидено като покрит застрахователен риск и включено в клаузата на 8.3 –

Частично каско към Общите условия /стр. 8-12 от делото/, неразделна част от процесния застрахователен договор. Попадането на автомобила в дупка на пътното платно е именно внезапно сблъскване в неподвижен обект на пътното платно – нарушена цялост на пътното покритие, какъвто представлява всяка дупка събитие по време на движение, поради което то се явява покрит застрахователен риск. На стр. 2-3 от ОУ са изброени изключенията, при наличие на които не се изплаща застрахователно обезщетение и повреда като процесната /спукана гума вследствие на попадане в дупка/ не е изброена в тези изключения. Такава повреда не е посочена и в общите изключения. Ето защо ищецът напълно правомерно е обезщетил застрахованото лице.

На следващо място, настъпването на застрахователното събитие, вкл. и мястото на ПТП е безспорно установено чрез събраните гласни доказателства, вкл. заключението на назначената съдебно-техническа експертиза и всички възражения на ответника в тази връзка са неоснователни. Свидетелят по делото установи, че на датата на настъпване на застрахователното събитие след село Вълчин, при изкачване по баир в посока Ришки проход е имало множество дупки, като лекият автомобил е попаднал в една от тях и вследствие на това е била спукана предна гума. Изнесеното от свидетеля се потвърждава от заключението на съдебно-техническата експертиза. Поради това от съвкупния анализ на събраните по делото доказателства, както и от приетото заключение на съдебно-автотехническата експертиза се установява по категоричен начин, че е осъществен описаният в исковата молба деликт. В тази връзка съдът цени най-вече ангажираните преки доказателствени средства за обстоятелствата, при които е бил увреден застрахования при ищеца автомобил. Кредитираните показания на свидетелите Б. Б. водач в автомобила по време на процесното ПТП, съответстват на приетото експертно заключение, а при съпоставката им се стига до същия еднозначен извод за причините за настъпването на произшествието и наличието на причинно-следствена връзка между него и претендираните имуществени вреди. Произходът на установената дупка на пътната настилка е ирелевантен за ангажиране на деликтната отговорност, тъй като ЗП предвижда общо и абстрактно задължение на ответника да поддържа републиканските пътища, без значение под въздействие на какви фактори е настъпила частичната им негодност за осигуряване на безопасен пътен трафик. От събраните по делото доказателства, в т. ч. и заключението на вещото лице, безспорно се установява причинната връзка между противоправното бездействие на служителите на Агенция "Пътна инфраструктура" и вредоносния резултат - настъпило ПТП с материални щети. По безспорен начин е установено, че причината за ПТП е преминаването на процесния автомобил през дупка на пътното платно, а тя е резултат от виновното неизпълнение на нормативно установените задължения от страна на служители на Агенция "Пътна инфраструктура".

Във връзка с вида и размера на причинените вреди от ищеца са представени опис на претенция и опис-заключение на претенция, които са частни свидетелстващи документи, обективизиращи изгодни за техния издател факти, но тяхното осъществяване в случая следва да се приеме за установено по несъмнен начин с оглед показанията на разпитания свидетел и заключението на съдебно-автотехническата експертиза, както и поради липса на други доказателства, които да ги опровергават. Следва да се вземе предвид и че при изчисляване размера на обезщетението не трябва да се прилага коефициент за овехтяване, тъй като последният е инкорпориран в самата застрахователна стойност /така напр. решение № 79/02.07.2009 г. на ВКС по т. д. № 156/2009 г., I т. о., решение № 6/02.02.2011 г. на ВКС по т. д. № 293/2010 г., I т. о. и др. /. Заключението на експертизата установи вреда от 1 694, 09 лв., като настоящият съд приема, че тази сума представлява размера на щетата под формата на претърпяна загуба, която е пряка и непосредствена последица от увреждането, подлежаща на обезщетяване от Агенция "Пътна инфраструктура", гр. София на основание чл. 49 от ЗЗД.

Съдът отчита, че не е съставен протокол за ПТП, но такъв не е бил задължителен с оглед разпоредбата на чл. 125 от Закона за движението по пътищата. Касае се за

републикански път по смисъла чл. 3, ал. 2 от Закона за пътищата /ЗП/ и като такъв е публична държавна собственост по силата на чл. 8, ал. 2 от с. з. Съгласно чл. 14, ал. 2 от Закона за държавната собственост имотите и вещите - държавна собственост, се управляват в съответствие с предназначението им за нуждите, за които са предоставени, с грижата на добър стопанин, а управлението, ремонтът и поддържането на републиканските пътища се осъществяват от Агенция "Пътна инфраструктура" - чл. 19, ал. 1, т. 1 и чл. 30, ал. 1 ЗП. Съгласно чл. 22, ал. 2 ЗП тя осъществява своята дейност чрез централна администрация и чрез специализирани звена: областни пътни управления и Централен институт на пътните технологии, национални и европейски норми и стандарти. В чл. 167, ал. 1, изр. 1 ЗДвП е вменено на лицата, които стопанисват пътя, да го поддържат в изправно състояние, да сигнализират незабавно препятствията по него и да ги отстраняват във възможно най-кратък срок. Несъмнено установената дупка на пътното платно представлява "препятствие на пътя" по смисъла на § 1, т. 19 от ППЗДвП, тъй като нарушава целостта на пътното покритие и създава опасност на движението. Ето защо и доколкото същата не е била обезопасена с нарочен пътен знак пред нея или по друг начин, ответникът не е изпълнил свои законово уредени задължения, т. е. налице е противоправно бездействие на неговите служители, респ. работници, натоварени с ремонта и поддържането на републиканските пътища. Тук е уместно да се отбележи и че Агенция "Пътна инфраструктура" като юридическо лице осъществява действия, респ. бездействия, чрез натоварени от нея лица, като същата отговаря за причинените от тези лица вреди при и по повод изпълнението на възложената им работа. В случая бездействието на натоварените от Агенция "Пътна инфраструктура" лица по аргумент на чл. 45, ал. 2 ЗЗД се презюмира да е виновно. Освен това по въпроса за липсата на съставен протокол за ПТП следва да се съобрази регламентацията в Наредба № Из-41 от 12.01.2009 г. за документите и реда за съставянето им при пътнотранспортни произшествия и реда за информиране между Министерството на вътрешните работи, Комисията за финансов надзор и Гаранционния фонд. В чл. 6, т. 4 от наредбата е предвидено, че не се посещават от органите на МВР – "Пътна полиция" и не се съставят документи при ПТП с настъпили повреди на МПС, които не са причинени от друго ППС, освен когато повредите са причинени в резултат на пътнотранспортно произшествие с един участник и МПС не е в състояние да се придвижи на собствен ход. При процесното ПТП е участвал само увреденият автомобил, като от събраните по делото доказателства се установява, че се е придвижил на собствен ход, с оглед на което не е налице визираното в посочената разпоредба изключение. Следователно не е било необходимо местопроизшествието да се посети от органите на МВР и да се състави протокол, което обяснява и липсата на уведомяване на представители на ОПУ – Бургас за възникналото ПТП поради влошено техникоексплоатационно състояние на пътя.

В обобщение следва да се посочи, че в настоящия случай, ЗАД "Армеец" АД доказва всички предпоставки за ангажиране на отговорността на ответника. От представената и неоспорена застрахователна полица се установи съществуването на валидно застрахователно правоотношение между "Уникредит лизинг" ЕАД, собственик на увреденото МПС и ЗАД "Армеец" по застраховка "Каско" към датата на настъпването на застрахователното събитие. От представеното платежно нареждане се установи, че застрахователното обезщетение по застраховката е изплатено на увреденото лице. Налице е причинна връзка между преминаване на автомобила през описаната дупка на пътното платно и нанесените щети. Освен изплатеното обезщетение се претендират и 10.00 лева за извършени ликвидационни разноски, в която част претенцията също е основателна, като разноските се установяват и от вещото лице по депозираната и приета по делото САТЕ.

При вече установеното настоящият съд следва да разгледа евентуалното възражение на ответника за съпричиняване с правно основание чл. 51, ал. 2 ЗЗД:

Със становище от 15.07.2022 г. след изтичане срока за отговор по чл. 131 от ГПК, в хода на устните състезания и с писмената защита по делото процесуалният представител на

ответната агенция, е навела възражения за това, че транспортното произшествие е възникнало поради виновното поведение на водача на МПС, който имал изключителен принос за настъпване на ПТП. Настоящият съдебен състав намира, че тези възражения от една страна противоречат на събраните писмени и гласни доказателства, а от друга – те са преклудирани. За разлика от процесуалноправните възражения, чиито срокове за упражняването им са свързани с упражняването на процесуалните права в хода на цялото производство, сроковете за въвеждане на защитните материалноправни възражения, с оглед характера им на пряко рефлектиращи върху спорното право, са ограничени във времето. Така ответникът, под страх от преклузия, следва да изчерпи всичките си възражения, с отговора на исковата молба по чл. 131 ГПК – както главните, така и евентуалните – арг. чл. 133 ГПК. С изтичане на срока по цитираната норма, той губи възможност да релевира възраженията, които е могъл и е трябвало да направи. Чл. 133 ГПК изрично регламентира предметния обхват на преклузиите, които настъпват с изтичане на срока за отговор на исковата молба (ТР №1 от 2013 п.от.д. №1 от 2013 на ВКС; Решение № 56/28.06.2016 г. по т. дело № 3591/2014 на ВКС, първо Т. О. и др.) Съгласно чл. 131, ал. 2, т. 5 ГПК, с отговора на исковата молба ответникът следва да посочи възраженията си срещу иска и обстоятелствата, на които те се основават, а когато не стори това, съгласно чл. 133 ГПК той губи възможността да го направи по-късно. С изтичане на срока за отговор по чл. 131, ал.1 ГПК, невъведените от ответника възражения срещу предявения иск се преклудират, в т.ч. възражението за съпричиняване (арг. от Решение №17 от 06.03.2015 г. по гр.д. №3174 по описа за 2014 г. на ВКС).

От друга страна, дори и да се приеме, че възражението за съпричиняване не е преклудирано (предвид новооткритият в първо заседание по делото съгл. чл. 147 от ГПК факт на настъпване на ПТП при изкачване на баира след с. Вълчин в посока „Ришки проход“ и по арг. от Решение №61/13.07.2022 по дело №237/2021 г. на ВКС), следва да се има предвид, че последното се явява без основание.

По обективния характер на съпричиняването е налице задължителна за съдилищата съдебна практика – т. 7 от Постановление № 17 от 18.11.1963 г., Пленум на ВС. В константната си практика по приложението на чл. 51, ал. 2 ЗЗД, обективизирана в решение № 45/15.04.2009 г. на ВКС по т. д. № 525/2008 г., II т. о., решение № 159/24.11.2010 г. на ВКС по т. д. № 1117/2009 г., II т. о., решение № 206/12.03.2010 г. на ВКС по т. д. № 35/2009 г., II т. о., решение № 58/29.04.2011 г. на ВКС по т. д. № 623/2011 г., II т. о., решение № 59/10.06.2011 г. на ВКС по т. д. № 286/2010 г., I т. о., решение № 153/31.10.2011 г. на ВКС по т. д. № 971/2010 г., решение № 169/28.02.2012 г. на ВКС по т. д. № 762/2010 г., II т. о., решение № 54/22.05.2012 г. на ВКС по т. д. № 316/2011 г., II т. о. и др., ВКС последователно е застъпвал становище, че намаляването на обезщетението за вреди от деликт на основание чл. 51, ал. 2 ЗЗД е обусловено от наличие на причинна връзка между поведението на пострадалия и произлезлите вреди. За да е налице съпричиняване от пострадалия по смисъла на чл. 51, ал. 2 ЗЗД, следва неговото поведение обективно да е в причинна връзка с настъпването на вредите, т. е. пострадалият трябва обективно да е допринесъл за вредоносния резултат, създавайки условия или улеснявайки с поведението си неговото настъпване, като вина на пострадалия в тази насока не се изисква. Или, от съществено значение е конкретното проявление на действието или бездействието на пострадалия, което съставлява пряка и непосредствена причина за причинените вреди. Релевантен за съпричиняването и за прилагането на чл. 51, ал. 2 ЗЗД е само онзи конкретно установен принос на пострадалия, без който не би се стигнало /наред с неправомерното поведение на делинквента/ до увреждането като неблагоприятен резултат. Правните последици от съпричиняването и значението му за размера на обезщетението, което увреденият има право да получи като паричен еквивалент на произлезлите от деликта вреди, изключват допустимостта съдът да обосновава изводите си за съпричиняване с вероятности или с предположения. Както в т. 7 на ППВС № 17/63 г., така и в решение № 154/10.10.2017 г. на

ВКС по т. д. № 2317/2016 г., II т. о., решение № 206/12.03.2010 г. на ВКС по т. д. № 35/2009 г., II т. о., решение № 59/10.06.2011 г. на ВКС по т. д. № 286/2011 г., I т. о., решение № 98/24.06.2013 г. на ВКС по т. д. № 596/2012 г., решение № 169/28.02.2012 г. на ВКС по т. д. № 762/2010 г., II т. о. и мн. други е прието, че изводът за наличие на съпричиняване на вредата не може да почива на предположения. Т. е. във всички случаи на предявен иск по чл. 45 ЗЗД срещу делинквента или по чл. 432, ал. 1 КЗ срещу застрахователя съпричиняването подлежи на доказване от ответника, който с позоваване на предпоставките по чл. 51, ал. 2 ЗЗД цели намаляване на отговорността си към увреденото лице.

Освен това, според цитираната съдебна практика, дори безспорните нарушения на ЗДвП от страна на пострадалия, имат значение при преценката на приноса му, само ако се намират в причинна връзка и са допринесли за настъпване на вредоносните последици, тъй като вината на увреденото лице не е елемент от фактическия състав на чл. 51, ал. 2 ЗЗД, т. е. във всички случаи на предявен иск по чл. 45 ЗЗД срещу делинквента или по чл. 432, ал. 1 КЗ срещу застрахователя съпричиняването подлежи на доказване от ответника, който с позоваване на предпоставките по чл. 51, ал. 2 ЗЗД цели намаляване на отговорността си към увреденото лице.

В постановените решение № 165/26.10.2010 г. на ВКС по т. д. № 93/2010 г., II т. о. и решение № 44/26.03.2013 г. на ВКС по т. д. № 1139/2011 г. на ВКС, II т. о. също е прието, че вината на пострадалия не е елемент от фактическия състав на чл. 51, ал. 2 ЗЗД и с оглед на това способността на увредения да действа разумно и да предвижда евентуалните негативни последици от своите действия и бездействия са правно ирелевантни за института на съпричиняването. Принос по смисъла на чл. 51, ал. 2 ЗЗД е налице винаги, когато с поведението си пострадалият е създал предпоставки за осъществяване на деликта и за възникване на вредите или е улеснил механизма на увреждането, предизвиквайки по този начин и самите вреди. Само по себе си нарушението на установените в ЗДвП и ППЗДвП правила за движение по пътищата не е основание да се приеме съпричиняване на вредоносния резултат от пострадалия, водещо до намаляване на дължимото се за същия обезщетение, тъй като е необходимо нарушението да е в пряка причинна връзка с настъпилia вредоносен резултат, т. е. последният да е негово следствие, доколкото приложението на правилото на чл. 51, ал. 2 от ЗЗД е обусловено от наличието на причинна връзка между вредоносния резултат и поведението на пострадалия, с което той обективно е създал предпоставки за настъпване на увреждането. Прието е, че приносът трябва да е конкретен и да се изразява в извършването на определени действия или въздържане от такива от страна на пострадалото лице, както и да е доказан, а не хипотетично предполагаем. Поради това при преценка за съпричиняване следва да се отчита не само факта на извършено от пострадалия нарушение на правилата за движение по пътищата, но и дали нарушенията са в пряка причинна връзка с вредоносния резултат /така Решение № 142/07.08.2017 г. на ВКС по т. д. № 3266/2015 г., II т. о., Решение № 18/17.09.2018 г. на ВКС по гр. д. № 60304/2016 г. IV г. о., Решение № 169/28.02.2012 г. на ВКС по т. д. № 762/2010 г., II т. о. /.

Съобразявайки цитираната съдебна практика на ВКС настоящият съд намира две самостоятелни основния за неоснователност на възражението за съпричиняване:

От една страна от заключението на вещото лице се изяснява, че и при движение с позволената скорост е напълно възможно и вероятно причиняването на щетите, а ответникът не установява да са налице основания за необходимост водачът на автомобила да е бил длъжен да избере по-ниска скорост предвид конкретни пътни условия и следователно не би могло да се приеме, че избраната скорост на движение на увредения автомобил е била несъобразена и с факторите, посочени в чл. 20, ал. 2 ЗДвП. При наличието на несигнализирана дупка на пътното платно, която не би могло да се счита за предвидимо препятствие, водачът на увредения автомобил не е бил длъжен, нито е могъл да предвиди

настъпването на произшествието, поради което и не е налице съпричиняване на вредите и следователно липсва основание за изключване на отговорността на ответната страна. Освен това водачът не е наказан по административно-наказателен път за нарушение на ЗДвП, поради което настоящият съд приема, че не е извършил такова. Както се посочи по-горе само по себе си нарушението на установените в ЗДвП и ППЗДвП правила за движение по пътищата не е основание да се приеме съпричиняване на вредоносния резултат от пострадалия, водещо до намаляване на дължимото се за същия обезщетение, тъй като е необходимо нарушението да е в пряка причинна връзка с настъпилия вредоносен резултат, т. е. последният да е негово следствие, доколкото приложението на правилото на чл. 51, ал. 2 ЗЗД е обусловено от наличието на причинна връзка между вредоносния резултат и поведението на пострадалия, с което той обективно е създал предпоставки за настъпване на увреждането. Това в случая не само не е налице, но дори в. л. сочи, че и при движение с позволената скорост от 60 км/час отново водачът не е имал възможността да предотврати ПТП и тази скорост е достатъчно висока отново да се получи нарушаване на целостта на гумата на автомобила.

От друга страна съгл. показанията на свид. Б. се установява скорост между 70 и 80 км.ч., а по експертизата вещото лице сочи, че при движение със скорост от 71 до 81 км.ч. по ходовата система, окачването и кормилното управление задължително възникват отстраними повърхностни и обемни деформации и разрушения, като *„повредите по повърхността и страниците на гумите са ясно забележими, а повредите по спойките водят до загуба на експлоатационно налягане“*. Следователно с такава скорост през изрязания асфалт свидетелят е минал само с едната гума на МПС. Този извод е мотивиран от безспорното обстоятелство, че предна лява гума на автомобила не е била спукана, а при нейно евентуално преминаване през дупката задължително е било предната лява гума да се спуска поради нейното натоварване. От доказателствата по делото /гласни и експертиза/ се установява, че в пътния участък са били налице множество дупки, като с оглед на обстоятелството, че е била увредена само предната дясна гума и джанта на автомобила следва извода, че водачът на лекия автомобил дори е полагал усилия да избягва дупките.

Следва да се отбележи, още че задължение на ответника е да обозначава и обезопасява дупките на пътя с цел осигуряване на безопасни условия за движение, а не задължение на водачите да знаят въпросните дупки, за да избягват преминаване през тези участъци. Още повече, че по делото се установи, че в участъка са налице множество дупки и не може да се очаква от водачите с риск от настъпване на тежко ПТП да се опитват да избягват тези дупки, навлизайки в насрещното движение. Ответникът дори не е твърдял, че по пътя е имало знаци, че пътят е в ремонт. Да се приеме, че водачите на автомобили винаги трябва да очакват подобни /несигнализирани/ препятствия би означавало да се окаже, че максимално разрешената скорост е изобщо неприложима при никакви условия, *(тъй като вещото лице установява скорост от 30-40 км.ч. за безпроблемно преминаване през дупка извън населено място)* и би създало предпоставки за ответника да черпи права от собственото си противоправно поведение.

По възражението за изтекла погасителна давност върху претендираните лихви следва да се има предвид, че същото е на първо място преклудирано, тъй като крайният срок за релевирането му е срокът за отговор на исковата молба, който, както бе изяснено, е пропуснат от ответната страна. Последното няма как да се дължи на новооткрити и ли нововъзникнали факти, тъй като с предявяването на иска давността се прекъсва.

Дори и да не се приеме за преклудирано, последното е неоснователно. Ищецът претендира сумата от 519, 32 лв., изчислена в размер на законната лихва за забава, за периода от 16.12.2018 г. до 16.12.2021 г. В случая на суброгация в правата на увредения застрахован кредитор изискуемостта на вземането срещу причинителя на ПТП няма как да възникне от деня на непозволеното увреждане, тъй като в случая тази регресна отговорност

макар да възниква при определени законови предпоставки, които предпоставят суброгацията, се основава на застрахователния договор между застрахователя /ищец/ и увреденото лице. Делинквентът или отговорните за настъпване на деликта няма как да знаят, че отговарят за плащането на определена сума, преди да бъдат уведомени за настъпване на обстоятелствата, обуславящи суброгацията. Поради което изискуемостта на вземането за заплатена главница – застраховка по покрития риск започва да тече от регресната покана (или изтичане на доброволния срок за уреждане на отношенията между страните – в случая 7 дена). В случая последната е получена от АПИ-ОПУ Бургас на 03.10.2016 г. /л. 37 по делото пред СРС/, видно от разписката за доставяне, съдържаща номер на заведената щета. Седемдневният срок за доброволно плащане на вземането за изплатено застрахователно обезщетение е изтекъл на 10.10.2016 г. Заявлението по чл. 410 от ГПК за издаване на заповед за изпълнение е подадено в СРС на 26.05.2021 г., когато е получило вх. №7002, а делото е образувано на 28.05.2021 г. пред СРС. Следователно и съгл. чл. 111, б. „в“ от ЗЗД три години преди 26.05.2021 г. вземанията за лихви не са обхванати от погасителната давност.

От друга страна обаче СРС е издал заповед по чл. 410 от ГПК за дължима лихва за забава от 26.05.2018 г. до 26.05.2021 г., така както е поискано и със заявлението. В исковото производство се претендира да бъде установено, че ответникът дължи мораторна лихва върху главницата за периода от 16.12.2018 г. до 16.12.2021 г., следователно в тази част обстоятелствата и искането не са съответни на заявеното по реда на чл. 410 от ГПК в заповедното производство, поради което в частта по претенцията за мораторна лихва от 26.05.2021 г. до 16.12.2021 г. производството следва да бъде прекратено, като недопустимо и излизащо извън обхвата на установяване на вземанията по Заповед за изпълнение №9106 от 19.08.2021 г. ч.гр.д. № 29575/2021 г. на СРС. Делото следва да бъде докладвано на заповедния съд с оглед обезсилване на заповедта за изпълнение в непредявената ѝ чрез иска по чл. 422 от ГПК част. Следователно претенцията за установяване дължимостта на мораторна лихва следва да се уважи от 16.12.2018 до 26.05.2021 г. в размер на 422, 68 лв., като за горницата до претендирания размер от 519,32 лв. искането следва да се отхвърли като недопустимо.

С оглед този изход от спора на основание чл.78, ал.1 ГПК ищецът има право да му бъдат присъдени сторените разноси, в т.ч. и в заповедното производство, съразмерно на уважената част от иска. От негова страна е направено такова искане и са представени доказателства да са направени разноси в заповедното производство от 44, 47 лв. за държавна такса и 50 лв. за юрисконсултско възнаграждение, намалено съгл. чл. 78, ал. 8 от ГПК вр. с чл. 37 от ЗПП и чл. 26 от НЗПП и в исковото производство – 88, 94 лв. за държавна такса, депозит за свидетел – 20 лв.; депозит за САТЕ 150 лв. Ответникът-юридическо лице, е представляван от юрисконсулт и съгласно чл.78, ал.8 ГПК му се дължи заплащане на юрисконсултско възнаграждение в размерите по Раздел IV от Наредбата за заплащането на правната помощ. Предвид вида и цената на иска, фактическата и правна сложност на делото и обема на осъществено от юрисконсулта процесуалното представителство (подаване на исковата молба и писмено становище без явяване в съдебно заседание), съдът определи размера на възнаграждението съобразно чл.25, ал.1 от Наредбата на 100 лв. Така ответникът дължи да заплати на ищеца разноските за заповедното производство от 94, 47 лв. и 343, 37 лв. – разноси в първоинстанционното производство, намалени съразмерно с уважената част от исковите.

На ответната страна на осн. чл. 78, ал. 3 от ГПК също се дължат разноси, съразмерно с отхвърлената част от исковите. Ответната страна е представила доказателства за разходането на 150 лв. депозит за САТЕ и е поискала и присъждане на юрисконсултско възнаграждение. Съобразявайки делото, характера на исковите и процесуалните действия на пълномощника на ответната страна, в т.ч. липсата на отговор, съдържание на становището и на наведените възражения, съдът намира, че следва да определи юрисконсултско възнаграждение под

средния, определен в чл.25 от НПП размер, а именно 100 лв. Следователно и на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК ищещът следва да бъде осъден да заплати на ответника сумата от 239 лв., съразмерно с отхвърлената част от искове.

С оглед на горното, съдът

РЕШИ:

ПРИЕМА ЗА УСТАНОВЕНО по реда на чл.422 ГПК, че Агенция „Пътна инфраструктура“ с ЕИК 000695089 със седалище и адрес на управление гр. София, бул. „Македония“ №3 дължи на „ЗАД Армеец“ АД с ЕИК 121076907 със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Стефан Караджа“ №2, представлявано съвместно от изп. директор Миролуб Панчев Иванов и изп. директор Вася П. Кокинова – Моллова чрез юрк. Н. Д. К. както следва: сумата от **1 704 лв. /хиляда седемстотин и четири лева/**, представляваща дължимо застрахователно обезщетение по регресна претенция, ведно със законната лихва върху главницата от депозирание на заявление за издаване на заповед по чл. 410 от ГПК на 26.05.2021 г. до датата на окончателното плащане; сумата от **422, 68 лв. /четиристотин двадесет и два лева и шестдесет и осем ст./**, представляваща мораторна лихва върху главницата за периода от 16.12.2018 г. до 26.05.2021 г., за които суми са издадени заповед №9106 от 19.08.2021 за изпълнение на парично задължение по чл.410 ГПК по ч.гр.д. № 29575/2021 г. по описа на Районен съд –София, като по претенцията за мораторна лихва за остатъка до претендирания размер от **519, 32 лв. /петстотин и деветнадесет лева и тридесет и две ст./**, а именно за **96, 64 лв. /деветдесет и шест лева и шестдесет и четири ст./**, представляваща мораторна лихва за периода от 26.05.2021 г.до 16.12.2021 г. **ПРЕТЕНЦИЯТА е НЕДОПУСТИМА**, като в тази част производството по делото се **ПРЕКРАТЯВА**.

ОСЪЖДА Агенция „Пътна инфраструктура“ с ЕИК 000695089 със седалище и адрес на управление гр. София, бул. „Македония“ №3 да заплати на „ЗАД Армеец“ АД с ЕИК 121076907 със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Стефан Караджа“ №2, представлявано съвместно от изп. директор Миролуб Панчев Иванов и изп. директор Вася П. Кокинова – Моллова чрез юрк. Н. Д. К. сумата от 94, 47 лв. /деветдесет и четири лева и четиридесет и седем ст./, представляваща направени разноски за заплатена държавна такса и юрисконсултско възнаграждение в заповедното производство и сумата от 343, 37 лв. /триста четиридесет и три лева и тридесет и седем ст./, представляваща направени разноски за заплатена държавна такса депозит за САТЕ и свидетел и юрисконсултско възнаграждение в първоинстанционното производство, съразмерно с уважената част от исковете.

ОСЪЖДА „ЗАД Армеец“ АД с ЕИК 121076907 със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Стефан Караджа“ №2, представлявано съвместно от изп. директор Миролуб Панчев Иванов и изп. директор Вася П. Кокинова – Моллова чрез юрк. Н. Д. К. да заплати на Агенция „Пътна инфраструктура“ с ЕИК 000695089 със седалище и адрес на управление гр. София, бул. „Македония“ №3 сумата от 239 лв. /двеста тридесет и девет лева/, представляваща направени разноски за заплатен депозит за САТЕ и юрисконсултско възнаграждение в исковото производство, съразмерно с отхвърлената част от исковете.

Решението в частта, в която се прекратява производството, подлежи на обжалване пред Окръжен съд – Бургас в едноседмичен срок от връчването му на ищеца.

В останалата част решението подлежи на обжалване пред Окръжен съд - Бургас в

двуседмичен срок от връчването му на страните.

Решението следва да бъде докладвано на СРС с оглед обезсилване на заповедта за изпълнение в непредадената ѝ чрез иска по чл. 422 от ГПК част.

Съдия при Районен съд – Карнобат: _____